

Z velikim zanimanjem sem si prebral prispevek, ki svojo veliko stopnjo strokovnosti začenja z »natančnimi« znanstvenimi parametri, kot so »zelo zmanjšano (?) financiranje« ali pa »veliko zmanjšanje (?) razpisanih sredstev«. Če pustimo ob strani nesmisel navedenih besednih zvez, seveda te ne-znanstvene »teze« ne držijo. Najprej je Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport več kot jasno izpostavilo in izpostavljalo, da se izvajanju programov nacionalnih panožnih športnih zvez nikakor ne namerava odpovedati. Ta namera je bila že večkrat javno predstavljena vsem zainteresiranim deležnikom, tako da so avtorjeve navedbe verjetno namenjene zgolj zastraševanju samega sebe. Predvsem pa Ministrstvo ni izvedlo in ne bo izvedlo zmanjšanj sredstev, neposredno namenjenih športu v Sloveniji. Še več, navkljub okoliščinam, za katere ni odgovorna ne sedanja ne prejšnja Vlada RS, bodo sredstva Fundacije za šport tako izplačana bistveno prej kot na primer preteklo leto. S strani ministrstva pa bodo sredstva izplačana uporabnikom celo v isti časovni dinamiki in primerljivi višini kot na primer preteklo leto.

Doktor Kolar je zapisal njegov pogled na aktualne dogodke. Hvaležen sem za posebno zahvalo »k nenadni spremembi strategije države« na področjih problematike trenerjev, (ne)zaposlenih v projektu nacionalnih panožnih športnih šol (v nadaljevanju: NPŠŠ), in vrhunskih športnikov, zaposlenih v državni upravi, kar naj bi bilo moč sklepati iz izjav mag. Draga Balenta (15.3.2012 – ko je bil imenovan za v. d. generalnega direktorja Direktorata za šport RS). Vendar pa je zahvala neupravičena, saj Vlada ni nikoli imela drugačne strategije, pač pa so zasejali »strah« drugje.

Veseli me tudi, da se je »medij«, kot so »Olimpijski krogi« odločil za tako dokumentirano objavo medijskih objav podpisane. Slednje bi sicer pričakoval bolj v strokovni literaturi odnosov z javnosti ali analize medijev, vendar, ugovarjati nočem. Upam lahko zgolj, da pridobivanje navedenih medijskih objav ni bilo izvedeno preko profesionalnih izvajalcev klipingov medijskih objav, po možnosti plačanih iz sredstev za drugačne namene... Doktor Kolarjeva »kratka« analiza in povzetek medijsko predstavljenih stališč ter usmeritev pa nikakor ni ne kratka še manj pa dobronamerna.

Sledi doktor Kolarjeva analiza Fundacije za šport. Podpisani sem direktor Fundacije za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: FŠO) od 1. decembra leta 2007. FŠO je izdatno in hitro pomagala nacionalnim panožnim športnim zvezam (v nadaljevanju: NPŠZ) in na to smo lahko ponosni, vsekakor sam sem. Vsako leto smo tudi razpisovali več sredstev, npr. leta 2007 - 7 mio EUR, leta 2008 - 13 mio, leta 2010 - 13,5 mio, leta 2011 - 13 mio evrov. V tem času je fundacija še kako pomagala-reševala šport, za kar upam da doktor Kolarju ni žal, saj je bil sredstev deležen tudi sam(!?), ministrstvo pa je redno kasnilo s sredstvi. Ker so bili koncesijski prejemki FŠO v zadnjih letih vedno od 9 do 10 mio EUR, je bilo potrebno zaradi varnosti hitrih izplačil pogodbenih obveznosti NPŠZ za leto 2012 zmanjšati razpis fundacije, kar se je izkazalo kot ustrezno, saj so NPŠZ že prejele ves denar na svoje račune za leto 2012 in to bistveno prej kot prejšnja leta.

Dejstvo je, da je bil LPŠ (letni program športa Ministrstva za šport) 2012 – finančni načrt športnega proračuna sprejet okvirno in pogojno, ker je vezan na odobrena proračunska sredstva, ki v decembru 2011 še niso bila znana. To bi moral doktor Kolar kot predsednik Strokovnega sveta in član IO OKS poznati, ker daje mnenje k LPŠ. Nihče od sedaj pristojnih ni nič ustavil, pojasnili smo na kakšen način se bo postopek nadaljeval - takoj po sprejemu rebalansa proračuna, tako kot je v skladu z zakonom za vsa druga področja, v enakem obsegu in v enakem času kot lani lahko NPŠZ pričakujejo sredstva.

Kot avtorjev dragulj v doktor Kolarjevem tekstu pa seveda ne morem mimo zavajajočih podatkov, da naj bi se »v celotnem desetletnem obdobju število športnih organizacij povečalo za skupaj 3544 športnih organizacij, od tega naj bi največji delež zavzemala športna društva (2370 novih društev ?).« Na osnovi teh doktor Kolarjevih napačnih podatkov so lahko izpeljani samo napačni zaključki in tudi ukrepi. Podatki, ki bi jih nestrokovno ali bežni opazovalec spletnih strani AJPES-a sicer lahko razumel na zgornji način, vendar zgolj ob predpostavki nerazumevanja problematike. Namreč ob strokovni analizi bi povzemali tako spremembe zakonodaje s področja društev (registracija je preko upravnih enot MNZ, ne preko AJPESA), kot SPREMINJAJOČIH SE obveznosti navedenih društev (obveznost pošiljanja bilanc) in kaznovalne politike (AJPES-a), kar je oboje posledično pomenilo tako pre-registracijo določenega števila društev, kot tudi prenehanje delovanja društev, ne pa povečevanje števila društev. Dejansko bi se število društev lahko ugotovilo preko registracijskih organov MNZ ne pa AJPES. Dejanske točne podatke vam lahko dostavim.

Vsekakor je iz prispevka avtorja doktor Kolarja, ki, kot sam navaja, z veseljem »koraka po stari, uspešni poti«, karkoli naj bi že to pomenilo jasno, da njegov namen ni predstavljanje dejstev, temveč zavajanje bralcev. Nove ideje bi lahko očitno vnesle zmedo – dez-orientirale ustaljene strukture-mreže, ki jim doktor Kolar pripada.

Ponavljam, ne glede na rebalans, ki je nujno dejstvo in ne glede na okoliščine, bodo sredstva ministrstva predvidoma dodeljena v primerljivi časovni dinamiki in višini kot v lanskem proračunskem letu. V letu 2011 so bila namreč izplačila sredstev izvedena do vključno meseca julija in še to po predložitvi računov (refundacija založenih sredstev). Takrat se doktor Kolar ni oglašal!?

Kakovost pri projektu NPŠŠ (kovačnica medalj, delo s selekcioniranimi športniki otroci in mladino usmerjeno v vrhunski šport) poizkuša doktor Kolar dokazovati s kvantiteto?! (»iz 36,5 športnikov na trenerja na 70,2 športnikov na trenerja«) in številom kategoriziranih mladih športnikov (mladinski in perspektivni razred po kategorizaciji OKS-ZŠZ), kljub temu da so se pravila kategorizacije vmes bistveno menjala!? Doktor Kolar pa je tudi neupravičeno prejemal sredstva za NPŠŠ in tudi letos kandidiral za njih!?

Ubogi davkoplachevalci so morali (126 tisoč EUR) plačati analitike in pletilce športne mreže, kljub temu, da smo se nekateri člani takratnega strokovnega sveta (SS) javili (sklep takratnega sveta), da to opravimo brezplačno, pa so nas predčasno razrešili! O novem NPŠ: Akt ni mogel uspeti, saj je izdelek neizkušenih piscev aktov in ne pravnikov, ki so zanemarili nomo-tehnično in ekonomsko stroko, ter nujno medresorsko usklajevanje, ki je akt popolnoma zavrnilo. Ali bo kdo odgovarjal, ali bodo denar vrnili? Zanimivo je, da nisem bil povabljen na niti eno »javno obravnavo« NPŠ (vsaj kot direktorja FŠO), saj so bile namenjene le izbranemu »(ne)kritičnemu krogu«.

Pa še nekaj misli o analizi NPŠ doktor Kolarja&co. Služba za revizijo je o spremljanju NPŠ zapisala Poročilo o uresničevanju Nacionalnega programa športa v RS:

Ker iz NPŠ ni v vseh primerih jasno razvidno, katere vsebinske cilje zasledujemo, s katerimi kazalniki jih nameravamo meriti, katere so izhodiščne vrednosti kazalnikov, katere vmesne (po posameznih letih) in katere končne vrednosti kazalnikov, je doseganje ciljev NPŠ težko oziroma nemogoče kakovostno ocenjevati. Iz Poročila o uresničevanju NPŠ v RS je razvidno, da je v njem, z izjemo pregleda števila vrhunskih športnikov in števila osvojenih medalj slovenskih športnikov v članski kategoriji na največjih mednarodnih tekmovanjih, obravnavan le finančni vidik, pa še pri tem smo opazili nekatere napake (npr. pri navajanju realizacije deleža financiranja Nacionalnega programa športa iz državnega proračuna), kar pa ne zadošča, saj le poraba proračunskih sredstev ni zadosten kriterij za merjenje uspešnosti doseganja ciljev, če se ob tem ne upošteva tudi vsebinskih ciljev. Poraba javnih financ je namreč le sredstvo za doseg ciljev.

Pri pregledu tabele »Sistemski ukrepi podpore slovenskega športa – indikatorji uspešnosti, v kateri so za nekaj let vnesene vrednosti kazalnikov vezano na doseganje ciljev po posameznih športnih področjih, so bile ugotovljene določene pomanjkljivosti: tabela ne vsebuje niti izhodiščnih, niti ciljnih vrednosti kazalnikov; vnašanje vrednosti indikatorjev v tabelo se na nekaterih področjih ne izvaja dosledno; na nekaterih področjih so prisotna večja nihanja v vrednosti kazalnikov, kar bi bilo treba pojasniti (v tabeli ali pa v katerem drugem poročilu); način spremljanja izvajanja NPŠ, ki izhaja iz tabele, se razlikuje od načina, ki je vsebovan v obrazložitvi FN oziroma v poročilu o doseženih ciljnih in rezultatih pri proračunski postavki, zato določeni podatki niso medsebojno primerljivi; na nekaterih področjih se podatki iz poročila o doseženih ciljnih in rezultatih ne ujemajo s tistimi iz tabele (npr. pri Zlatem sončku in pri šolskih športnih tekmovanjih), v nekaterih primerih ali v enem ali v drugem dokumentu ni navedenega podatka (npr. Krpan), v nekaterih primerih pa navedeni podatki niso primerljivi. Zaradi navedenih pomanjkljivosti je možno dvomiti v pravilnost podatkov v poročilih, vrednost tovrstnega poročanja pa je majhna oziroma je sploh ni.

Misli o novem NPŠ doktor Kolarja&co: Operativni cilji NPŠ do leta 2020 so npr. »Povečati delež redno športno dejavnih odraslih prebivalcev Slovenije za 5 odstotnih točk«, »Povečati delež športno dejavnih prebivalcev v strokovno vodenih programih za 3 odstotne točke« itd, pri katerih pa ni navedenih izhodiščnih vrednosti (npr. deleža, števila ipd.), torej današnjega stanja, ki je podlaga za oblikovanje ciljev in načrtovanih povečanj, zato v vmesnem obdobju in po koncu obdobja ne bo mogoče ugotavljati uspešnosti doseganja ciljev. Enako kot velja za UKREPE in tudi tu strateški cilji nimajo navedenih izhodiščnih oziroma obstoječih vrednosti, opredelitev kazalnikov pa je pomanjkljiva iz naslednjih razlogov: ni navedene začetne oziroma obstoječe vrednosti, niti ciljne vrednosti kazalnikov. V večini primerov za merjenje cilja ni kazalnika(ov), npr. za Šport invalidov je opredeljen cilj »Vzpostaviti šport invalidov na lokalni ravni«, v podpoglavju Vrhunski šport je opredeljen cilj »Vsestranski razvoj vrhunskih športnikov v času njihove športne kariere in po njej«, ni pa kazalnika za njuno merjenje.

Doktor Kolar tudi ocenjuje delež aktivnih Slovencev na 65%, žal ne navede ne vira niti kriterijev za to aktivnost (npr.: 3-krat tedensko po eno uro?). To je podobno kot navajanje, da je v športu 16% javnih sredstev (žal se ne navede ne vira niti kriterijev, ali so mišljene športne organizacije (podatki AJPEŠ), ali poraba po gospodinjskih (SURS) ali pa moramo kar verjeti). Moja preverjanja kažejo na zmedo v podatkih »naših analitikov«. Ko so

ocenjevali realizacijo nacionalnega programa so seštevali številke iz planov, ne pa iz dejanske realizacije. Temu rečejo »garbage in - garbage out« oziroma sofisticirano zavajanje z neresničnimi podatki. Po tem »strokovnem delu« se lahko zatečejo le v objem politikantskih floskul... Doktor Kolarjevo omenjanje prve vlade Janeza Janše, kjer naj bi Balent kot visoki uradnik (sekretar) na takratnem direktoratu za šport igral pomembno vlogo, je s spodaj v tem odstavku navedenim citatom čisto politikantstvo. »Protagonist nove športne politike Balent nam torej naj ne bi prinašal ničesar novega. Skladno z doktrino šoka, ki jo je tudi na področju športa uprizorila nova vlada, Balent prinaša stare rešitve in se v spremstvu vrhunskih športnikov (nespretno vpletanje politike v šport ali element podržavljanja športa) postavlja kot mesija oz. rešitelj slovenskega športa«. Doktor Kolar okrca prvo vlado Janeza Janše za ukinjanje zavodov (in kasneje ustanavljanje novih z enako vsebino), spreminjanje strokovnega sveta Vlade RS za šport, spreminjanje sveta FŠO in šikaniranje,... Ob tem pa doktor Kolar pozabi, da je prav on in »njegovci« še lani počel ravno vse to pred čemer svari!

Kdo bi razumel? Še največji nesmisli pa so »ugotovitve« o objektivnih kazalnikih vrednosti pravno-organizacijske urejenosti področja športa v preteklem desetletju: »V celotnem obdobju se je povečalo število športnih organizacij za 91 % ali za skupaj 3544 športnih organizacij, od tega največji delež zavzemajo športna društva (2370 novih društev).« Ubogi davkoplačevalci so morali mastno plačati neumnosti teh analitikov in pletilcev športne mreže.

Nato doktor Kolar govori še o usposabljanju: Vzpostavljenih je bilo 282 programov, 60 NPŠZ, ki so usposobili 9679 strokovnih delavcev v športu. Tudi to, da imamo v Sloveniji razvito na zelo visoki ravni sistem »Športno vzgojnega kartona«, ki vsako leto zajame podatke o vseh šolajočih otrocih v Sloveniji (osnovnošolcev in srednješolcev). Oba projekta sta se izrodila, prvi v inflacijo diplom, drugi pa iz iskanja talentov v osebni projekt in »molzno kravo« skupine enega od profesorjev. Doktor Kolar nato »strokovno« ugotavlja kako smo uspeli prehiteti naše sosedo, uspešne športne narode, iz nekoč skupne države in kako nam uspeva premagati vse »velike in premožne« (objektivna dejstva?).

Ugotovitve pristojnih na Ministrstvu za izobraževanje, znanost, kulturo in šport ter sodelavcev Fundacije za šport izkazujejo, da bo šport v proračunu 2012 deležen primernejše in ugodnejše obravnave, kot je kazalo še nedavno. Cilj je, da bodo neposredni porabniki - športniki, trenerji in zveze - deležni primerljive količine sredstev kot v letu 2011. Nujni varčevalni ukrepi se bodo tako izvajali na drugih bolj posredniških postavkah športnega proračuna (kot so javni zavodi, svetovanja, založništvo, pogodbeno »strokovna« dela, ...).

Pristojni tudi sporočajo, da se bosta v letu 2012 spreminjala in dopolnila Pravilnika o merilih in postopkih za razdeljevanje sredstev, tako na FŠO, kot na Ministrstvu; spremenjen bo Zakon o sofinanciranju javnega interesa v športu; dopolnjen bo Zakon o lastninskem preoblikovanju loterije Slovenije (pri katerem bo bolj urejena pristojnost pritožbene komisije) in Odlok o ustanovitvi Fundacije za šport. Namera pristojnih je jasna: preko novih projektov povezanih s skladom ESS bistveno povečati število zaposlenih (kriterij je število zaposlitev, ne pa število izdanih diplom) v športnih organizacijah. Vse naštetu se bo po zagotovilih pristojnih dogajalo ob sodelovanju in pobudah vseh deležnikov.